

כ"ט אדר, תש"פ
25 מרץ, 2020

לכבוד

פרופ' אבי שמחון
ראש המועצה הלאומית
לכלכלה

ח"כ עודד פורר
יו"ר ועדת הכספים

ח"כ אלי כהן, רו"ח
שר הכלכלה

מר משה כחלון
שר האוצר

מכובדי היקרים שלום רב,

הנדון: המלצות לפעולות נדרשות להמרצת משק וכלכלה

ראשית ובפתח הדברים, אנו מבקשים לשלוח תודתנו לאנשי רשות המסים העושים את מלאכתם נאמנה, כמו רבים וטובים אחרים מקרב עובדי המגזר הציבורי החיוני, ומאפשרים גם בימים מאתגרים אלו לקדם שגרת חיים סבירה. אנו שולחים את איחולינו לבריאות טובה לכל העוסקים במלאכה – בריאותם האיתנה תסייע לכלכלת ישראל להחזיק מעמד ולצלוח את התקופה הקשה שבה אנו מצויים.

מנגד, ההתמודדות עם משבר נגיף הקורונה אינה נחלת משרדי הממשלה בלבד ואינה במישור הבריאותי גרידא. בקו החזית מצויים עשרות ומאות אלפי בתי עסק בישראל הנקלעים למשבר תזרימי אדיר, כשמחד לקוחות מעכבים להם תשלומים או חריף מכך – מבטלים עסקאות, ומאידיך בעלי העסקים אשר אינם מעוניינים להכריז על סגירת העסקים כליל ומקווים להצליח "להחזיק את הראש מעל המים" לרבות המשך העסקת עובדים שכירים, עד חלוף הסערה, אשר בשלב זה סופה עוד לא ידוע.

אנו ציבור רואי החשבון מהווים את החולייה המרכזית המקשרת בין אותם בעלי עסקים לבין משרדי הממשלה, ואלינו לא אחת נישאות עיניהם של בעלי העסקים בתקווה לעצה הטובה והנכונה ולמידה של ישועה מפני קריסה כלכלית.

על-כן, התאחדנו אנו בלשכת רואי חשבון וגייסנו את מיטב אנשי המקצוע המאגדים ביחד מאות רבות של שנות נסיון בעבודה בתחום המיסוי והכלכלה, כשחלקם הגדול אף בכירים בוגרי המערכת הציבורית עצמה, על מנת להציע רשימת פעולות שיש בהן כדי להקל ולסייע בימים קשים אלה לכלל ציבור הנישומים – עצמאים, חברות, עובדים שכירים, עמותות ומלכ"רים וכו'. חלקן של ההצעות נועדו להקל באופן מידי על ציבור הנישומים בהפעלת העסק המוגבל ממילא, חלקן נועדו להגביר תזרים מזומנים לפעילות השוטפת העסקית ולצריכה וחלקן מיועדות לאפשר להזניק את המשק קדימה מהקיפאון ואי הודאות אליו הוא נכנס.

עד לפרוץ המשבר, הנחת העבודה הייתה שעם כינון הממשלה החדשה (בע"ה) תוצע לכנסת חקיקה קשה המכבידה את נטל המס על כלל הציבור, ובעיקר על מעמד הביניים, ועתה נוכח מצב החירום בו אנו נמצאים – סופו של ה"בור" העצום בקופת האוצר עוד לא ישוער, אולם ברי כי קופת המדינה תידרש להכנסות ממקורות יצירתיים ככל שניתן.

אין ספק כי בימים אלה אנו עדים למשבר מתפתח, חסר תקדים, אשר כל יום שעובר מעמיק את גודל השבר הכלכלי של מרבית ציבור הנישומים, ועל כן, דרושה מנהיגות חזקה אשר תדע לקבל

החלטות אמיצות, שיוכלו לתת מזור ולמלא את החסר, ויפה שעה אחת קודם להיערכות המתאימה. אנו עומדים לצד כל זרועות הממשלה והכנסת בציפייה גדולה ועם רצון גדול לסייע.

מתוך תחושה גדולה זו של אחריות ושליחות, אנו רואי החשבון מבקשים להביא בפניכם רשימה של עיקר ההמלצות וההצעות שגובשו ושלדעתנו יש בכוחם לסייע כאמור:

א. המלצות להקלה מיידית והמרצת פעילות כלכלית

1. אנו חוזרים על בקשתנו לדחייה גורפת של כל התשלומים (מע"מ, מס הכנסה וביטוח לאומי) עד לחודשי הקיץ, למעט לגבי עסקים שהמשיכו בפעילות סדירה, כגון עסקים למכירת מזון ותרופות.
2. מענה מידי מרשות המיסים להנפקת אישורים מיוחדים, כגון העברות כספים לחו"ל, שכפופות לאישור מס הכנסה בדבר פטור או הקטנת ניכוי במקור.
3. הקפאת חיובי הריבית והפרשי ההצמדה בגין התקופה בה נקרא הציבור לצמצם תנועה מחוץ לבתים, ולרבות לאור המגבלות בקבלת קהל ברשות המיסים והעדר יכולת לערוך הסדרי תשלומים (או לפחות ביטול הריבית הריאלית). במסגרת זו, יש לאפשר ביצוע ועריכת הסדרי תשלומים באופן מקוון ובאמצעות כרטיסי אשראי.
4. מתן אישור ניכוי מס במקור לתקופה מוגבלת גם לבעלי ליקויים, שהרי לא ניתן להסדיר ליקויים בזמן זה.
5. הקפאת הטלת קנסות ועיקולים בגין איחורים בדיווח, אי תשלום במועד וכיו"ב, לרבות בכל הקשור לחוק מיסוי מקרקעין.
6. מתן אורכה אוטומטית של שלושה חודשים לכל הקפאת חוב של מס שבח ומס רכישה, מכוח חוק מיסוי מקרקעין.
7. התרה בניכוי של קנסות והוצאות אחרות שהושתו במסגרת הפעילות העסקית אולם נגזרים מההגבלות שהופעלו במשק בתקופת המשבר.
8. התרת ניכוי פחת מואץ למס הכנסה בגין נכסי העסק בשנת 2019 ו-2020.
9. הכרה בהוצאות המימון בגין הלוואות מהקרן המיוחדת של המדינה לעצמאיים.
10. טיפול מידי בכל ההחזרים המעוכבים במע"מ ומתן עדיפות לטיפול בהחזרים השוטפים.
11. מתן אורכה להגשת דוחות עוסקים פטורים עד ליום 1.6.2020.
12. מתן אורכה להגשת דו"ח שנתי מסכם לאיחוד עוסקים עד ליום 1.6.2020.
13. שימוש בסמכות מכוח סעיף 245(ב) לפקודה, לקביעת תקנות למתן הנחות במס, אשר יקדמו פשרות בתיקים בהם מתנהלים הליכי שומה על דוחות מס של שנים קודמות, וכן הוראות מקלות כפי שמוצע בסעיפים שונים להלן.
14. שימוש באותה סמכות כנ"ל לחיתוך מחלוקות בעניין תיקים המתנהלים בבתי משפט ומבלי שהדבר יהווה תקדים לעתיד לשני הצדדים (כשם שביהמ"ש מוסמך לעשות כן בהסכמת הצדדים, לפי סעיף 79א לחוק בתי המשפט, בלי לנמק).
15. קביעת הוראת שעה בדבר קיזוז הפסדים אחורה, לשנים קודמות - דוגמה פרטנית היא בכל הקשור להפסדי הון בבורסה, כך שלמי שנצברו הפסדים ממומשים בבורסה בשנת 2020 (לאור הירידות החדות בכל המדדים) הוא יוכל לקזזם מול רווחי 2019 ערב הגשת דוחות 2019. וכן קיזוז הפסדים מעסק כהוראת שעה משנת 2020 כנגד רווחי שנת 2019. לחילופין לשקול ששנת 2019 ו-2020 ייחשבו כשנת מס אחת.
16. חישוב מס רווח במוסדות כספיים ייעשה לשנים 2019 ו-2020 במאוחד.

17. שווי רכב – לאור מגבלות הממשלה היות והרכב כמעט ולא יכול בימים אלו לשמש לצרכים פרטיים – זקיפת השווי תהיה בהתאם לחלק היחסי בחודש בו לא חלו הגבלות על פתיחת עסקים, ו/או תיושם הפחתה אחידה מסכום השווי בחודשי המשבר (עד לשיעור של 25% מהקבוע בתקנות, למשל), וליחיד אשר נדרש לשהות בבידוד לא ייזקף שווי כלל. כנ"ל לגבי עובדים שנשלחו לחל"ת אך אין למעסיקים אפשרות לקבל את הרכב חזרה. יישום הצעה זו יקטין את המקרים בהם הרכבים יוחזרו לחברות הליסינג, דבר שעלול להביא להתמוטטותן.

ב. הרחבה תזרימית

18. העלאת הרף הקבוע בסעיף 3(ט1) לפקודת מס הכנסה, בהגדרת "משיכה של כספים מחברה", לסכום של 300,000 ₪, כדי לאפשר לבעלי מניות הרחבה של מסגרת האשראי האישית (שבד"כ מיועדת לצריכה, פעולה המרחיבה את המשק), לצד אישור על פריסת תשלומים על חובות מס בגין משיכות עבר בצורה נדיבה (כרגע אין אופציה לפריסה).
19. הוראת שעה להקלה בחלוקת דיבידנד לבעלי מניות על מנת לשחרר רווחים כלואים בחברות בארץ ובחו"ל.
20. הארכת הוראת השעה בנושא "גילוי מרצון" לנישומים ועוסקים המבקשים להסדיר דיווחים ללא סנקציות נוספות.
21. השבה לתוקף של מנגנון הסדרת ההון והרכוש (נוהל גילוי מרצון) אשר הסתיים ביום 31/12/2019.
22. קידום הסדרה מתואמת בין רשות המסים, הרשות לאיסור הלבנת הון והפיקוח על הבנקים, של הבאת כספים השוכבים בחו"ל ושנישומים לא מצליחים להכניס לישראל, בשל מגבלות שמציבה המערכת הבנקאית.

ובכלל זה:

- כינון חשבונות ברשות המסים שמורשים בתנאים מסוימים לקבל תשלומים במט"ח מחו"ל.
- גביית מס על ידי שימוש בנכסים פיננסיים שיאושרו על פי חוק לאיסור הלבנת הון.
- הקמת ועדה בראשות הנציגים של הרשויות הנ"ל אשר תאפשר הכנסת כספים מחו"ל ו/או תקבע קריטריונים ברורים ומקלים לכניסת הכספים, וזאת במקום פנייה פרטנית למערכת הבנקאית כיום.

ג. מעבר עובדים רבים למתכונת עבודה מהבית ושינוי בדפוסי התנהגות במסגרת הפעילות במשק

23. הכרה במסגרת הוראת שעה בהוצאות תשלום לשמרטף/ית במקרים בהם ישנם שני הורים הנאלצים לצאת למקום עבודה חיוני ו/או לעבוד מהבית.
24. מתן מענק למעסיקים המאפשרים לעובדים לעבוד מהבית על מנת להפחית סיכון התפשטות המגיפה וחלף הוצאתם לחל"ת והעברתם לנטל על המדינה.
25. לחילופין לעובדים העובדים מהבית – יינתן סכום קבוע של החזר הוצאות (חשמל, מים, ארנונה וכיוב') שאינו חייב במס (מתוך המענק למעסיקים) ו / או מנגנון להתרת הוצאות יחסיות של העובד במסלול מקוצר. כנ"ל לגבי עובדים הנדרשים להגיע למקומות העבודה ברכבם הפרטי בהעדר פתרון הולם של תחבורה ציבורית.
26. באופן דומה, יתאפשר לבעלי שליטה בחברות לקבל סכום קבוע החזר הוצאות על עבודה מהבית (חשמל, מים, ארנונה וכיוב').

27. החלת מנגנון תשלום דמי אבטלה לבעלי מניות ובני משפחתם שעובדים בחברה ועל כל לא זכאים אליבא דה מוסד לביטוח לאומי (כעת ההקלה הינה רק לגבי עצמאים).

ד. הקטנת החיכוך עם הרשות והעמקת הגביה

1. הנחיית פקידי השומה, הממונים במשרדי המע"מ ומנהלי מיסוי מקרקעין להקל על הנישומים / העוסקים בהמצאת מסמכים בדיוני השומות ולבקש רק במקרים בהם אפשר וחייבים לספק.
2. הנחייה למנהלי מיסוי מקרקעין לנקוט בגישה מקלה בעת ביטול עסקאות במקרקעין לפי סעיף 102 לחוק מיסוי מקרקעין.
3. ארכה גורפת בת 90 יום תחילה להליכים כגון: השגות, הודעות ערעור, ערעורים, מענה לדרישות כאלה ואחרות של פקיד השומה + ועדה משותפת לסיוע במקרים של חשש לניצול לרעה.
4. החלת מנגנון מסודר אשר יאפשר קבלת החזרי מס למאות אלפי השכירים שיגישו דוחות לשנת 2020.
5. מתן אורכה כללית ודחיית מועדים לתקופה של לפחות 90 יום בפקודה, בחוק מע"מ ובחוק מיסוי מקרקעין.

ה. חקיקה וצעדים תומכים נוספים במסגרת הוראת שעה לעידוד הפעילות והרחבתה לקראת יציאה מהמשבר

1. הקלה בחלוקת דיבידנד לבעלי מניות על מנת לשחרר רווחים כלואים בחברות.
2. קידום חקיקה שתמריץ מעסיקים לחזור ולהעסיק עובדים.
3. המשבר אינו נחלת ישראל בלבד, ומתוך הנחה שכלל מדינות העולם ירצו להיות יצירתיות ב"הגדלת העוגה" בתחומן – מוצע לקדם חקיקה מהירה אשר תעודד ייבוא קניין רוחני זר לישראל – בהיבטי ההגנה על הקניין, התאגידים והמיסוי.
4. הלוואות ומענקים שמתקבלים על ידי מלכ"רים (תוך דגש על מלכ"רים בתחום הבריאות) לא יחויבו במע"מ. ביטול הסייפא בתקנה 3(א)(2)(ה) לתקנות מע"מ.
5. הגדלת זיכוי במס לתרומות למוסדות ציבוריים בענף הבריאות ל- 50% וכן ביטול התקרות.
6. מלכ"רים (תוך דגש על מלכ"רים בתחום הבריאות) המקבלים שירותים מחו"ל בקשר עם גיוס תרומות לא יחויבו במע"מ בגין ייבוא שירותים.
7. תרומות של טובין למוסדות ציבוריים בענף הבריאות לא תחויבנה במע"מ ומנגד מס התשומות יהיה בר קיזוז.
8. ביטול הוראת השעה במסגרת תיקון 85 לחוק מיסוי מקרקעין לעניין הוראת סעיף 9(ג1)(2)(ב) לחוק מיסוי מקרקעין לעניין מס רכישה והוראת סעיף 49 לחוק מיסוי מקרקעין לגבי מס שבח אשר תאפשר הארכה של 24 חודש במקום 18 חודשים לשם קבלת הטבת המס.
9. הארכה של 6 חודשים לפחות של התקופה בתקנה 2 (ג)(1) לתקנות מס ערך מוסף לעניין תקופת ההשכרה, על מנת למנוע אירוע של מס עסקאות על שימוש לצורך עצמי לקבלנים בתקופת חרום זו.
10. הארכת תקופת האופציה הייחודית בסעיף 49 לחוק מיסוי מקרקעין מעבר לשנתיים הנקובות בחוק.

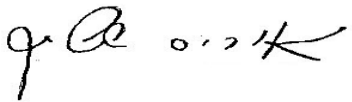
מובן כי אין באמור כדי להוות רשימה ממצה של כלל ההמלצות והצעדים הדרושים בתחום הפיסקלי על מנת לאפשר למדינה ולציבור הנישומים להתמודד בצורה המיטבית, ככל הניתן, עם סערת הקורונה ובטוחים אנו כי בעבודה משותפת יעלו המלצות וצעדים נוספים.

מכתבנו זה נערך מתוך תחושת האחריות והשליחות הגדולה שהיא משאת כפינו יום-יום, כמי שמהווים את החוליה המקשרת בין ציבור הנישומים הנושא בנטל ובין קופת המדינה הזקוקה למשאבים ומזינה בהם את המערכת כולה.

אנו עומדים לרשותכם לכל סיוע הנדרש לקידום הרעיונות שהוצעו לעיל ולקידום רעיונות נוספים, ככל שיידרש.

בברכת ימים בריאים לכולם ובשורות טובות,

בכבוד רב,

איריס שטרק, רו"ח
נשיאת הלשכה

העתק:

מר מאיר שפיגלר – מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי

מר צחי ברוורמן – מזכיר הממשלה

גב' שירה גרינברג – הכלכלנית הראשית במשרד האוצר

מר קובי בר-נתן – הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר